**UCHWAŁA NR XXXVII(191)2018**
**RADY GMINY DYNÓW**

z dnia 22 marca 2018 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodzinyw Gminie Dynów na lata 2018 -2020**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U z 2017r poz. 1875 z póź. zm ), art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2017 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U z 2017 roku poz. 697 z póź. zm ), art. 8 ust 1-7 ustawy o wparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem" ( Dz.U z 2016 roku poz.1860 ), ustawy o pomocy społecznej (Dz.U z 2017r poz. 1769 z póź.zm),

Rada Gminy w Dynowie uchwala, co następuje :

**§ 1.** Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Dynów na lata 2018 -2020 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

**§ 2.** Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dynów.

**§ 3.** Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2018 roku.

Załącznik do Uchwały Nr XXXVII(191)2018

Rady Gminy Dynów

z dnia 22 marca 2018 r.

**Gminny Program**

**Wspierania Rodziny**

**w Gminie Dynów**

**na lata 2018 – 2020**

**Dynów 2018**

## I. WSTĘP

Dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje stymulacji ze strony rodziny, miłości, zapewnienia bezpieczeństwa, zaspokojenia potrzeb. Rodzina, jako naturalne środowisko wychowawcze oddziałuje na osobowość dziecka najsilniej i najdłużej, w sposób świadomy lub nieświadomy kształtuje jego wizję społeczeństwa, wyznawane wartości. Rodzina ma za zadanie pełnić określone funkcje, podstawowe z nich to funkcje opiekuńczo-zabezpieczająca, socjalizacyjna, ekonomiczna, wychowawcza, kulturalna. Ze względu na pełnienie tych funkcji można wyróżnić dwie kategorie rodzin: rodziny funkcjonalne i dysfunkcjonalne. Współczesna rodzina narażona jest na wpływ wielu negatywnych oddziaływań zewnętrznych, które są przyczyną wielorakich przeobrażeń. Wraz z rozwojem cywilizacyjnym powstają lub przeobrażają się występujące już problemy. Współcześnie można zaobserwować zwiększenie się liczby rodzin niepełnych, związków nieformalnych czy rodzin zrekonstruowanych, ale także wzrost liczby rozwodów, co coraz częściej ma to negatywny wpływ na zapewnienie dzieciom prawidłowej opieki i wychowania. Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych na szczeblu gminnym realizowane jest we współpracy ze środowiskiem lokalnym, Policją, sądami, organizacjami społecznymi, placówkami oświatowymi, podmiotami opieki zdrowotnej, a także kościołami i związkami wyznaniowymi. Wspieranie rodziny winno być prowadzone za zgodą rodziny oraz jej aktywnym udziałem. Może ono przybierać dwie formy:

- pracy z rodziną
- pomocy w opiece i wychowaniu dziecka

Formy pracy z rodziną:

- konsultacja i poradnictwo specjalistyczne,
- terapia i mediacja,
- usługi dla rodzin z dziećmi, w tym usługi specjalistyczne i opiekuńcze,

- pomoc prawna, szczególnie z zakresu prawa rodzinnego, - organizowanie dla rodzin grup wsparcia lub grup samopomocowych.

W sytuacji, kiedy nie ma możliwości zapewnienia w rodzinie prawidłowej opieki i wychowania dziecka powiat zapewnia pieczę zastępczą w formie rodzinnej lub instytucjonalnej. W myśl ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań gminy należy częściowe pokrycie kosztów związanych z pobytem dziecka w pieczy zastępczej. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa, iż rodzinie, która przeżywa trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej może zostać przydzielony **asystent rodziny**. Jest to osoba wspierająca rodzinę przez pewien czas, współpracująca z nią w taki sposób, aby rodzina potrafiła w przyszłości samodzielnie przezwyciężać trudności, zwłaszcza te związane z opieką i wychowaniem dzieci.

Do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną;
2) udzielanie rodzinie pomocy w zakresie poprawy jej sytuacji życiowej, w nabywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
3) udzielanie pomocy rodzinie w rozwiązywaniu problemów: - socjalnych, - psychologicznych, - wychowawczych z dziećmi;
4) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
5) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz pomoc w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
6) motywowanie do udziału dzieci w zajęciach psychoedukacyjnych;
7) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla dzieci i rodziców, a także motywowanie do uczestnictwa rodziców w grupowych zajęciach kształtujących prawidłowe wzorce wychowawcze oraz umiejętności psychospołeczne;
8) interweniowanie w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa rodzin i dzieci;
9) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną, w tym dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny;
10) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
11) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, organizacjami pozarządowymi oraz innymi osobami lub podmiotami, które działają na rzecz dziecka i rodziny;
12) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w ustawie z dnia 29

z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;

13) monitorowanie funkcjonowania dziecka i rodziny po zakończeniu pracy z nią.

## II. ODBIORCY PROGRAMU – GRUPY DOCELOWE

Odbiorcami programu są rodziny zamieszkujące na terenie gminy Dynów, w szczególności rodziny wykluczone społecznie lub zagrożone tym zjawiskiem oraz rodziny wymagające wsparcia ze strony profesjonalnych służb społecznych. Program kierowany jest głównie do:

- rodzin niepełnych, - rodzin wielodzietnych,
- rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym
- małoletnich matek,
- rodzin wychowujących dzieci w wieku 0-5 lat
- rodzin zmagających się z trudnościami wychowywania dzieci w wieku dojrzewania,
- rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych,
- rodzin przeżywających trudności związane ze stanem zdrowia dziecka,

## III. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN W GMINIE DYNÓW

Rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi stanowią znaczną część klientów pomocy społecznej. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z dysfunkcjami takimi jak: bezrobocie, uzależnienia, przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych.

Problemy społeczne w gminie Dynów rozwiązuje przede wszystkim Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, przy współpracy z instytucjami, stowarzyszeniami, ze szkołami, Komisariatem Policji w Dynowie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie, Sądem Rejonowym w Rzeszowie, kuratorami sądowymi, Zespołem Interdyscyplinarnym do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Gminę Dynów według danych miejscowej ewidencji ludności na dzień 31 grudnia 2017 roku zamieszkiwało łącznie 7 071 mieszkańców, w tym kobiet 3 492 i

3 579 mężczyzn. Z pomocy społecznej korzystało 323 rodziny w tym 1099 osób w rodzinie. Dożywianiem objęto 414 dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych.

**Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2017 r**

| **Wyszczególnienie** | **Liczba rodzin** | **Liczba osób w rodzinie** |
|---|---|---|
| **RODZINY z dziećmi OGÓŁEM** | 193 | 858 |
| o liczbie dzieci :<br>1 | 70 | 255 |
| 2 | 69 | 296 |
| 3 | 39 | 197 |
| 4 | 9 | 58 |
| 5 | 2 | 15 |
| 6 i więcej | 4 | 37 |

**Powody przyznawania pomocy społecznej w 2017 r.**

| **Powód trudnej sytuacji życiowej** | **Liczba Rodzin** | **Liczba osób w rodzinach** |
|---|---|---|
| Ubóstwo | 116 | 334 |
| Sieroctwo | 0 | 0 |
| Bezdomność | 1 | 1 |
| Potrzeba ochrony macierzyństwa | 67 | 366 |
| W tym:<br>Wielodzietność | 54 | 307 |
| Bezrobocie | 131 | 459 |
| Niepełnosprawność | 109 | 325 |
| Długotrwała lub ciężka choroba | 133 | 376 |
| Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych<br>I prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem | 85 | 406 |
| W tym:<br>Rodziny niepełne | 31 | 99 |
| Rodziny wielodzietne | 54 | 307 |
| Przemoc w rodzinie | 12 | 42 |
| Alkoholizm | 12 | 28 |
| Narkomania | 0 | 0 |

Głównymi powodami przyznawania pomocy w 2017r. jak wynika z powyższej tabeli była długotrwała lub ciężka choroba, bezrobocie, ubóstwo., niepełnosprawność.

Zespół Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w 2017 r. udzielił wsparcia 21 rodzinom dotkniętym problemem przemocy. Głównym powodem wszczynania procedury „Niebieska Karta" był przede wszystkim problem alkoholowy.

W 2017r. z terenu gminy Dynów 6 dzieci przebywało w rodzinach zastępczych, za które gmina ponosiła odpłatność. Obecnie gmina płaci za 3 dzieci.

Pracą asystenta rodziny w 2017 roku objętych zostało 4 rodziny, w których zdiagnozowano problemy opiekuńczo-wychowawcze.

## IV. DIAGNOZA PROBLEMOWA Z ANALIZĄ SWOT

Analiza SWOT prowadzi do zdefiniowania mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń polityki społecznej prowadzonej w Gminie w obszarze wsparcia rodziny. Jako mocne i słabe strony należy rozumieć wewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym i negatywnym wpływie na sytuację w gminie, natomiast szanse i zagrożenia to zewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym i negatywnym wpływie na realizację założonych celów. Zderzenie ze sobą szans i zagrożeń z mocnymi i słabymi stronami pozwala na określenie kierunków rozwoju i strategii jednostki terytorialnej.

| MOCNE STRONY | SŁABE STRONY |
|---|---|
| ·Udzielanie wsparcia rodzinom w formie asystenta rodziny<br>·Aktywna praca na rzecz pomocy rodzinie<br>·Rodziny wielopokoleniowe (wzorce)<br>·Systematyczna realizacja programów dożywiania dzieci z rodzin najuboższych<br>·Funkcjonowanie ogólnopolskiego programu ,,Karta Dużej Rodziny”<br>·Prowadzenie działalności edukacyjno-wychowawczej na terenie Gminy poprzez szkoły podstawowe<br>·Prowadzenie działalności edukacyjnej poprzez gminne biblioteki w zakresie możliwości korzystania z czytelni, wypożyczenia książek, korzystania z Internetu<br>·Działania Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie | ·Nieadekwatna do potrzeb liczba pracowników socjalnych w systemie pomocy społecznej oraz specjalistów do pracy z rodziną<br>·Brak żłobków i systemu wsparcia dla dzieci do lat trzech<br>·Brak pedagogów szkolnych w placówkach oświatowych<br>·Brak placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym<br>·Zubożenie społeczeństwa powodujące powstanie problemów<br>·Brak współdziałania rodzin w rozwiązywaniu problemów przemocy w rodzinie |
| SZANSE | ZAGROŻENIA |
| ·Możliwość pozyskania funduszy unijnych<br>·Rozwój sektora organizacji pozarządowych działających w sferze wspierania rodziny<br>·Zmiana świadomości społecznej poprzez m.in. Kampanie społeczne promujące rodzinę, rodzicielstwo zastępcze<br>·Rozwój asystentury rodziny<br>·Rozwój wolontariatu świadczącego różnorodne wsparcie dla dzieci i rodzin<br>·Ugruntowana współpraca z instytucjami zajmującymi się wsparciem dziecka i rodziny | ·Rozbicie więzi rodzinnych<br>·Spadek dzietności w rodzinach<br>·Poświęcanie się pracy zawodowej powodujący brak wystarczającej opieki nad dzieckiem ze strony rodziny<br>·Narastanie zjawiska wyuczonej bezradności<br>·Niewystarczające wywiązywanie się rodziców ze swych zadań opiekuńczo-wychowawczych<br>·Niestabilny system prawny, rozbudowana biurokracja, rozbudowane procedury w zakresie pomocy rodzinie i dziecku<br>·Pogłębiające się bezrobocie<br>·Emigracja zarobkowa<br>·Negatywne wzorce zachowań społecznych, dziedziczenie postaw konsumpcyjnych i biernych |

## V. PODSTAWA PRAWNA

1) 1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 697 z póź.zm),
2) Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz.1769 z póź.zm.),
3) Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dynów przyjęta uchwałą Nr XIV (61) 2016 Rady Dynów z dnia 22 stycznia 2016 roku
4) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 z póż.zm.),

5) Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2016 poz. 487 z późź. zm)

6) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 224 z póź. zm.).

7) Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem"(Dz.U. z 2016r. poz.1860).

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, określa m.in. zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zgodnie z zapisami w/wym. ustawy: „to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji".

Do zadań własnych gminy z zakresu realizacji w/wym. ustawy należy:

1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;

2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;

3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:

a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,

b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,

c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;

4) finansowanie:

a) kosztów szkoleń dla rodzin wspierających,

b) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,

c) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;

5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku proaborcyjnym;

6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3;

7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;

8) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji, o której mowa w art. 193 ust. 8.

Należy nadmienić, że systematycznie wzrasta zapotrzebowanie na formy pomocy, które nie mieszczą się w formach pomocy finansowej, usługowej czy w naturze. Rodziny korzystające z pomocy społecznej coraz częściej poszukują wsparcia psychologicznego, terapeutycznego, prawnego oraz pracy socjalnej.

## VI. CELE PROGRAMU

Cel główny: tworzenie systemu wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, poprzez zintegrowane i spójne działanie na rzecz dziecka i rodziny w gminie Dynów w zakresie wzmocnienia roli i funkcji rodziny będącej naturalnym środowiskiem rozwoju dziecka.

Cel ten zostanie osiągnięty poprzez realizację następujących celów szczegółowych:

**CELE SZCZEGÓŁOWE:**
**Cel 1**
**Diagnozowanie środowisk rodzinnych**

Cel ten zostanie osiągnięty przez :

a) rozpoznawanie i analizę problemów występujących w rodzinie z problemami opiekuńczo - wychowawczymi,

b) pomoc rodzinom w eliminowaniu czynnika ryzyka nieprzystosowania społecznego za pomocą pracy z indywidualnym przypadkiem.

Realizator:

– Szkoły Podstawowe

– Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dynowie

**Cel 2**
**Wzmocnienie roli i funkcji rodziny**

Cel ten zostanie osiągnięty przez :

a) wzmacnianie systemu norm gwarantujących prawidłowy przebieg procesu wychowawczego,

b) rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny,

c) pomoc rodzinom w eliminowaniu czynnika ryzyka nieprzystosowania społecznego za pomocą pracy z indywidualnym przypadkiem.

Realizator:

– Szkoły Podstawowe

– Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dynowie

**Cel 3**
**Zapobieganie dysfunkcyjności rodziny**

Cel ten zostanie osiągnięty przez :

a) współpracę z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołem Interdyscyplinarnym,

b) współpracę z kuratorami sądowymi, policją oraz szkołami w celu wypracowania wspólnych

działań profilaktycznych na rzecz rodzin dotkniętych problemem opiekuńczo wychowawczym,

c) wdrażanie programów edukacyjnych skierowanych zarówno do dzieci jak i rodziców mających na celu pomoc rodzinie w jej prawidłowym rozwoju,

d) systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych.

Realizator:

– Szkoły Podstawowe,

– Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dynowie i (pracownicy socjalni, asystent rodziny, psycholog),

– Szkoły Podstawowe,

– Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dynowie i (pracownicy socjalni, asystent rodziny, psycholog),

– Kuratorzy zawodowi.

– Służba zdrowia ( lekarze, pielęgniarki).

– Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Rzeszowie

**Cel 4**
**Zabezpieczenie pomocy w integracji rodziny i przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny**

Cel ten zostanie osiągnięty przez :

a) zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny poprzez:
- objęcie dożywianiem wszystkich dzieci tego wymagających, uczniów szkół podstawowych w formie gorącego posiłku (na terenie placówek oświatowych) oraz ponadpodstawowych

- udzielanie pomocy w formie produktów spożywczych, uzyskanych z Polskiego Komitetu

  Pomocy Społecznej w Przemyślu oraz Caritas Archidiecezji Przemyskiej w Przemyślu z programu PEAD, na rzecz mieszkańców Gminy Dynów, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej,

- zapewnienie pomocy finansowej i w naturze rodzinom znajdującym się w trudnej

  sytuacji, dostosowanej do indywidualnych potrzeb przewidzianych w ustawie o pomocy społecznej,

- realizacja świadczeń rodzinnych w ramach ustawy o świadczeniach rodzinnych i pomocy

  osobom uprawnionym do alimentów,

- udzielanie pomocy w formie stypendiów socjalnych i motywacyjnych dla uczniów

  szkół podstawowych i ponadpodstawowych,

b) rozwój poradnictwa specjalistycznego i udzielanie specjalistycznego wsparcia pedagogicznego, psychologicznego i prawnego w formie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego,

c) prowadzenie i rozwój infrastruktury socjalnej wsparcia dziennego, w tym punktu konsultacyjnego.

d) zachęcanie dzieci do uczestnictwa w zajęciach organizowanych przez placówki wsparcia dziennego,

e) podejmowanie działań podnoszących kompetencje wychowawcze rodziców poprzez organizowanie spotkań z fachowcami i terapeutami różnych specjalności,

f) objęcie pomocą przez rodziny wspierające,

g) pomoc w formie pracy socjalnej,

h) organizowania dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych "grupami wsparcia",

i) organizację zajęć pozalekcyjnych w tym zajęć sportowych,

j) stworzenie systemu usług wspierających proces edukacji dzieci niepełnosprawnych,

k) przydzielenia rodzinie asystenta rodziny

l) interwencję kryzysową w rodzinie.

Realizator:

- ·Szkoły Podstawowe
- ·Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dynowie
- ·Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Rzeszowie,
- ·organizacje pozarządowe,

**Cel 5**

**Profilaktyka - podniesienie świadomości w zakresie funkcjonowania rodziny**

Cel ten zostanie osiągnięty przez :

a) stałą edukację środowiska lokalnego poprzez: ogłoszenia w prasie lokalnej, ulotki, broszury, ogłoszenia na stronie internetowej,

b) wspieranie i promocję inicjatyw lokalnych w zakresie wsparcia rodziny i dzieci,

c) wprowadzanie nowych i kontynuowanie dotychczasowych form zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży,

d) udział w projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, mających na celu

ochronę poziomu życia rodzin oraz rozwój specjalistycznego dla nich wsparcia,

e) wspieranie propagowania idei wolontariatu oraz innych form aktywności społecznej

sprzyjających rozwijaniu postaw charytatywnych w stosunku do osób wymagających

pomocy i wsparcia,

f) realizacja zadań wynikających z gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i gminnego programu przeciwdziałania narkomanii ,

g) kontynuowanie i wzbogacanie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,

h) promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia.

Realizator:

- Szkoły Podstawowe
- ·Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dynowie
- ·organizacje pozarządowe

**VII. Działania w zakresie wspierania rodziny**

Działania w zakresie wspierania rodziny obejmują;

| **HARMONOGRAM DZIAŁAŃ** | | |
|---|---|---|
| Działanie | Okres realizacji | Odpowiedzialna osoba/instytucja |
| 1. Propagowanie i inicjowanie działań na rzecz wspierania rodziny w wychowaniu. | 2018-2020 | szkoły, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej |
| 2. Zwiększenie dostępności do informacji dla rodzin i jej członków o instytucjach i formach mających na celu wspieranie rodzin. | 2018-2020 | Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, szkoły |
| 3. Zapewnienie pomocy specjalistycznej oraz wsparcia rodzinom poprzez zapewnienie pomocy asystenta rodziny | 2018-2020 | Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej |
| 4. Tworzenie pomocy w formie działalności rodzin wspierających. | 2018-2020 | Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej |
| 5. Podnoszenie kwalifikacji osób pracujących z rodziną w zakresie rozwiązywania problemów opiekuńczo-wychowawczych. | 2018-2020 | Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Urząd Gminy w Dynowie |
| 6. Wspieranie instytucji i organizacji zajmujących się problemami dzieci i młodzieży. | 2018-2020 | Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Urząd Gminy w Dynowie |

**VIII. PARTNERZY**

Podmioty działające w zakresie wsparcia rodziny:

- Gmina Dynów./Urząd Gminy w Dynowie
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dynowie
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dynowie
- Policja, Szkoły
- Służba zdrowia,
- Kuratorzy sądowi,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rzeszowie,
- Sąd Rejonowy w Rzeszowie,

- Wojewódzka Poradnia Uzależnień w Rzeszowie,
- Organizacje pozarządowe

## IX. MONITOROWANIE PROGRAMU

Monitorowanie Programu odbywać się będzie w oparciu o dane uzyskane przez Gminny- Ośrodek Pomocy Społecznej w Dynowie we współpracy z organizacjami i instytucjami, których zadania są zbieżne z celami niniejszego programu poprzez:

– stworzenie sieci wymiany informacji między tymi instytucjami,

– zbieranie danych statystycznych.

Monitorowanie poszczególnych zadań będzie dokonywane również poprzez analizę statystyczną w oparciu o wskaźniki ilościowe i finansowe.

Wskaźnikami oceny monitorowania Programu będą m.in.:

– liczba rodzin niewydolnych wychowawczo z uwzględnieniem powodu dysfunkcji,

– liczba dzieci objętych różnymi formami pomocy,

– liczba rodzin objętych różnymi formami pomocy,

– liczba dzieci objętych pomocą w placówkach wsparcia dziennego,

– liczba porad udzielonych przez specjalistów,

– liczba interwencji kryzysowych,

– kwota wydatkowana na pomoc skierowana do rodzin wychowujących dzieci.

## X. FINANSOWANIE

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny są środki finansowe z budżetu gminy oraz środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: dotacje celowe oraz środki pozabudżetowych pozyskiwanych z innych źródeł.

## XI. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

1. Poprawa funkcjonowania społecznego dzieci, młodzieży i rodzin ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym.

2. Zminimalizowanie liczby dzieci kierowanych do pieczy zastępczej.

3. Zwiększenie dostępności rodziny do poradnictwa specjalistycznego.

4. Wzmocnienie więzi rodzinnych.

5. Nabycie przez rodzinę umiejętności i wiedzy na temat właściwego rozwiązywania konfliktów emocjonalnych, wewnątrzrodzinnych oraz w odniesieniu do dzieci właściwe rozwiązywanie konfliktów w środowisku szkolnym i grupie rówieśniczej.

6. Integracja społeczności lokalnej i rozwój grup samopomocowych.

7. Wzrost kompetencji i aktywności rodzin oraz poziomu ich zaangażowania w życie społeczne.

8. Wzrost zaangażowania organizacji lokalnych w zakresie podejmowania działań środowiskowych.

9. Skuteczniejsze i efektywniejsze wykorzystywanie istniejących zasobów.

## XII. PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018-2020 stanowi samodzielny program, służący wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, jest wyrazem dążeń władz gminy do poprawy warunków życia ludności a szczególnie rodzin i wychowujących się w nich dzieci.

Zważywszy na tempo zmian społecznych zachodzących w środowiskach lokalnych zakłada się, iż dokument ten jest dokumentem otwartym, a więc możliwe są jego modyfikacje, uzupełnianie działań i celów na wniosek zarówno władz gminy, podmiotów zaangażowanych w jego realizację, mieszkańców gminy oraz wymogami prawa.

**TYTUŁ I.Gminny Program**

**Wspierania Rodziny**

**w Gminie Dynów**

**na lata 2018 – 2020**

**UZASADNIENIE**

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny. W świetle założeń ustawy pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji (pomoc społeczna, szkoła, sąd, policja). Konsekwencją powyższego zapisu jest wprowadzenie trzyletniego programu wspierania rodziny w Gminie Dynów na lata 2018-2020. Priorytetem będzie stworzenie działań profilaktycznych i osłonowych tak, aby zapobiegać marginalizacji i społecznemu wykluczeniu mieszkańców. Świadczenie wsparcia dla rodzin zagrożonych społecznym obniżeniem standardu życia ma dać poczucie bezpieczeństwa i gwarancje wsparcia instytucjonalnego. Każdy potrzebujący powinien mieć zapewnione wsparcie i posiadać pewność, że może je otrzymać w instytucjach do tego celu powołanych.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest utworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin i dzieci, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, mających na celu przywrócenie im zdolności do wypełniania tych ról, poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci.

Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie również w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną. Ma to na celu pomoc w odzyskaniu przez rodziców funkcji opiekuńczych tj. umożliwienie dziecku powrotu do środowiska rodzinnego.

Przyjęte w ramach Programu zadania są spójne zarówno z ustawą z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.